

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 április 23. szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,
97 szám

Április 23-án délelőtt 10 órakor a piarista gimnázium dísztermében képviselőnk politikai beszámolót tartanak.

Női tömeggyűlést foglalt el Kolozsváron

Az összes munkaadók kötelesek hivatalos áron ellátni alkalmazottaikat

Uj állampolgársági, ellátószerv- és házbéretörvény kerül a közeli napokban a parlament rendkívüli ülészaka elé

BUKAREST. — Fővárosi munkatársunk az elmúlt hét végének és a hét elejének politikai eseményeit az alábbiakban foglalja össze:

Keddre minisztertanácsot hívtak össze, amely a parlament április 25-én megnyíló rendkívüli ülésének napirendjét állapította meg. Bár a minisztertanácsnak erről az ülésről jelentést nem adtak ki, biztosra vehető, hogy a parlament most megnyíló ülészakának napirendjén több fontos gazdasági természetű törvény is szerepelni fog.

A „Romania Libera” című fővárosi lap értesülése szerint több olyan gazdasági természetű törvény is kerül a parlament rendkívüli ülészaka elé, amelyek az árak és bérek lehető legteljesebb egyensúlyát lesznek hivatottak biztosítani.

A későbbi új gazdasági rendszer alapjokról természetesen nem adtak ki jelentést. Bizonyos azonban, hogy ezek között szerepel az ellátószervek helyzetét rendező, valamint a házbéretörvény módosításáról szóló törvényjavaslat is.

Az ellátószervek újjászervezéséről szóló törvénytervezet már az Országos Gazdasági Főtanács előtt van. Itt rövidesen áttanulmányozták és minisztertanács elé terjesztik, majd onnan a parlament elé kerül.

Kétéves tapasztalatok alapján készül az új ellátószerv-törvény

Az új törvénytervezet az ellátószervek kétéves fennállása óta leírt tapasztalatok alapján készül az összes munkaadók kötelessévé teszi a dolgozókat hivatalos áron történő ellátását.

Az új törvény számol azzal is, hogy az ellátószervek eddig főképp miatti nem tudták megfelelő módon dolgozni. Eppen ezért leegyszerűsíti azokat a követelményeket, amelyeket a Nemzeti Bank-kölesönök elnyerése érdekében a különböző pénzügyi intézetek támasztanak. A törvényjavaslat az ellátószervek számára különböző adó-, illeték- és egyéb állami kedvezményeket biztosít. A törvényt országosan az iparügyi és a pénzügyminisztérium, valamint az Országos Szaktanács és a Munkaadók Országos Szövetsége egy-egy tagból álló bizottság fogja a gyakorlatban alkalmazni.

Az új házbéretörvény alapelvei

Bizonyos, hogy a most érvényben lévő házbéretörvény nem tud más változást szenvedni, csak a házbérettel kapcsolatban vérték változások. Az új törvényjavaslat azt állapítja meg, hogy a munkaadóknak milyen összeget kell befizetniük a házbéret Államnak pótdadó címén. A házbéret progresszív lesz, tehát a házbérek után nagyobb mértékben kell majd pótdadót fizetni.

A házbéremelésrel kapcsolatban bizonyos, hogy a kollektívszerződés sorolt szellemi és fizikai munkások házbérének emelése

sokkal kisebb arányú lesz, mint a béremelés volt.

Itt írjuk meg azt is, hogy az új költségvetést még nem állították össze. Ezzel kapcsolatban az Országos Szakszervezeti Tanács nyilvánosságra hozta a munkabérek után fizetendő egyenesadókmal kapcsolatos követelményeit. Az OSzT azt követeli, hogy azok a szellemi és fizikai munkások, akiknek a fizetése nem haladja meg a

havi 3 milliót, összesen 3 százalékos fizessenek egyenesadó fejében fizetésük után.

Egységes árelenőrzést vezetnek be

Az árak és a bérek egyensúlyban tartásával kapcsolatos az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak az a terve is, hogy az árelenőrzést országosan egységesítse. Az egységesített árelenőrző

szervezet most szervezik és annak élén Levente Mihály minisztériumi vezértitkár fog állni.

A román állampolgárság elnyeréséről szóló törvényjavaslat

A gazdasági természetű törvények mellett valószínűleg a parlament rendkívüli ülészaka elé kerül a román állampolgárság elnyeréséről szóló törvényjavaslat is.

Az állami alkalmazottak fizetésének folyósítása

A pénzügyminisztérium körrendeletben utasította az ország összes állami intézeteit, hogy az alkalmazottak új fizetésére a pénzt folyósítsák. Az állami alkalmazottak a körrendelet értelmében április 1-től visszamenőlegesen kapják meg új fizetésüket.

A jugoszláv miniszterelnökhelyettesessel tárgyal Sztalin vezértábornagy

RAMADIER: „Ha Franciaország megszűnik köztársaság lenni, nem Franciaország többé”

A francia hírszolgálat moszkvai tudósítója szerint tájékozott körökben lehetségesnek tartják, hogy Sztalin szovjet miniszterelnök és Marshall amerikai külügyminiszter között újabb találkozóra kerül sor. Illetékes brit körökben — mint egy londoni jelentés közli — remélik, hogy Bevin angol külügyminiszter hazautazása előtt szintén újból megbeszélést folytathat Sztalin vezértábornaggyal az angol — szovjet viszonyról.

Sztalin miniszterelnök szombaton fogadta Kardely jugoszláv helyettes miniszterelnököt, aki az osztrák békeszerződés tárgyalása

alkalmából érkezett jugoszláv kormányfőldöttség vezetőjeként tartózkodik Moszkvában. A kiballgatáson jelen volt Molotov szovjet és Szimics jugoszláv külügyminiszter, valamint Popovic moszkvai jugoszláv nagykövét.

Budapesti francia külügyminiszter vasárnap délután meglátogatta Marshall amerikai külügyminisztert. A találkozás célját nem közölték, jelezték azonban, hogy úgy tudják, hogy a megbeszélés összefügg a francia — angol — amerikai szénegyezménnyel, amelynek londoni, washingtoni és párizsi közzétételét hétfő estére jelezték.

Az Ausztriában lévő hontalanok hazatelepítésének a kérdésében szintén véleménykülönbségek vannak. Az angol rádió szerint a külügyminiszterhelyettesek egyetértettek abban, hogy az osztrák békeszerződés érvénybelépésekor a szövetséges ellenőrző bizottság megszűnjék Ausztriában s a megszálló csapatokat ettől számított 90 napon belül kivonják.

AURIOL, RAMADIER ÉS THOREZ — FRANCIAORSZÁGRÓL

Vincent Auriole francia köztársasági elnök vasárnap beszédet mondott az északafrikai Dakarban, ahova aznap délelőtt érkezett a „Richelieu” páncélos hajón. Hangozta, hogy a köztársaság elnöke először jár Északafrikában, de elmegey a Francia Unió minden részébe, hogy ezzel is igazolja a francia többség oszthatatlan egységét. Többi között még ezeket mondta:

— Franciaország még nem merítette ki erőit. Szembe néz a világ új helyzetével. Új válsághoz nem fájdalmas szillettésével állunk szemben. Franciaország, magacélozta a döntéstől, töretlen szivul

áll a köztársasági eszmények mellett.

Ramadier miniszterelnök Toulonban mondott beszédet a francia köztársaságról. Hangozta, hogy sohasem fogadják el az egypárt rendszert.

— Ha Franciaország megszűnik köztársaság lenni, nem Franciaország többé. Az igazi francia tömörülés az, amely minden franciát a kormány köré csoportosít a haza boldogulására — mondta többek között.

Thorez helyettes miniszterelnök, a francia kommunista párt főtitkára, szintén beszédet mondott, amelyben a Francia Unióval, a békeszerződés felállításával s Franciaország bel- és külpolitikai kérdéseivel foglalkozott. A békeszerződés kérdéséről szólva, a fasizmus felszámolásának, Németország demilitarizálásának és demokratizálásának szükségességéről hangozta, majd sikra szállt a Ruhr-vidék nemzetközi megszerzése és Németország megszállása mellett. A Saar-vidékkel kapcsolatban kijelentette, hogy Franciaországnak semmiféle bekelezési szándéka nincs, de talpraállásának egyik feltétele a Saar-vidék és a szén. Erősen bírálta a Görögország és Törökország megsegítésére vonatkozó Truman-tervet. Belpolitikai síkon hangozta, hogy De Gaulle a reakciós erőket az Egyesült Államokból nagyhangon nyilatkozatokkal bátorítja — mondta.

IX. FRIGYES DANIA ÚJ KIRÁLYA

A 76 éves Keresztély dán király vasárnap virradó éjszaka Kopenhágában meghalt. Utóda fia, Frigyes herceg, aki uralkodói teendőit IX. Frigyes néven fogja végezni. A dán miniszterelnök hétfőn délután rádióbeszédben emlékezett meg a király haláláról. Az új király előzőleg kiáltványt olvasott fel a kormány tagjai előtt. Az anyakirálynak és az új királynak az az óhaja, hogy Keresztély halála minél kevésbé érintse a dán nép mindennapi életét. Ezért hivatalosan nem tartanak nemzeti gyászot, csak a színházak és a szórakozóhelyek maradtak, illetve maradtak zárva tegnap és a temetés napján.

Keresztély 35 évvel ezelőtt, 1912-ben lépett trónra. A német megszállás idején napokig külvagolása mintegy jelképe volt a dán passzív ellenállásnak. Több ízben megtagadta a német megszálló parancsnokság utasításait és harcolt az ellenük, amikor a németek Dániában való felléni intézkedéseket akartak fogyanosítani.

Felgöngyölítették a romániai exportőrök budapesti üzlettársának bűnügyét Magyarországon

Vizsgálatot kért a magyar valutautygyésség a romániai exportőrök ellen

BUDAPEST. — A budapesti Központi Áruszállítási Intézetben kipattant bírási arányú sópanama-botrány nyomozása befejezéséhez közeledik. A sópanamát, mint ismeretes, dr. Frank György követte el, aki Romániából, romániai bűntársával szövetségbe, több ezer tonna sót szállított Magyarországra és magyarországi vállalkozásait milliók károkat okozott mindkét országnak. A nyomozás megállapította, hogy Frank György a magyarországi inflációs idők konjunktúrális üzletlethezgetéseit igyekezett kibővíteni a Romániában élő rokonával szövetségbe s csupán a mult év közepétől kezdve több mint 6000 tonna só szállított Magyarországra. Kiderült az is, hogy a Frank kompenzációs engedélyin szereplő cserearány olyan előnyös volt román viszonylatban, hogy a román sójövődék az eredetileg engedélyezett mennyiségnek kétszeres kiszállítását is engedélyezte. A romániai üzlettársak — akik minden bizonnyal a Fülöp Jéle „Encaro” export-import vállalatot keresztül bonyolították le üzleteiket, így különösen az infláció idejében, amikor Frank a kötelező áru helyett dollárral, arannyal, majd később forinttal fizetett — fejedelmi vagyonokat kerestek. A magyar nyomozó közegek megállapították, hogy a romániai üzletfelek nemcsak Romániát kározták meg, hanem Magyarországnak is sok-sok millió forint kárt okoztak.

A magyar gazdasági rendőrség, mintán teljesen és minden részletében felderítette Frank György nevét, az Európa kiterjedt körzérének elrendelését kért az igazságügyminisztériumtól, ugyanakkor a romániai export elleni elhatást is megkövette.

Megállapították az új dohányárakat

KOLOZSVAR. A pénzügyminisztérium tájékoztatás érte, hogy az Állami Dohányjövődéki Hivatal kolozsvári kirendeltségét az új dohányárakról.

A „Mihai” és a „Tomis” cigaretták új ára 10.000 lej darabonként, a „Bucuresti”, „Virginia”, „Golf” 6.000 lej, a „Regal RMS” 4.500 lej, a „Vörös Re-
gal” 3.500 lej, a „Carpati” 3.000 lej, a „Ardeal” szivar új ára 2.500 lejben megállapították meg darabonként, a „National” szivar 1.500 lejbe kerül. A „Lux” papír 800, a III. osztályú 2500 lej.
Az elsőosztályú dohány 2 millió, a másodikosztályú dohány 1 millió, a harmadosztályú dohány 500 kilonként 1 millió 100 ezer lej. A „Belvedere” pipadohány, kilója 2.400.000 lej, az új kiadású szüntesse be.

Matalmas meglepetések a bajnoki fordulóban

Vereséget szenvedett a bajnokjelölt ITA a Carmentői Könnyen győzött a Vasas és az Universitatea

KOLOZSVAR. — A Nemzeti Bajnokság 19. fordulójára a meglepetések napja volt. A legnagyobb meglepetést a Carmen szerezte...

marosvásárhelyi csapat 5:1 (3:0) arányban biztosan győzte le ellenfelét. A Jiul Petrosényiban...

ha belefekszik a játékba. A három gól közül kettőt Ferenczi, egyet Kovács IV. fejt.

Az UDR-CFR (Bukarest) mérkőzést szerdán játsszák le. A bajnokság 19. fordulója után az ITA vezet 32 ponttal.

Változatlanul a Dermata vezet az NB II-ben

KOLOZSVAR. — Az NB II. harmadik csoportjában a Dermata csapata — gyenge játék után — Hegedüs két góljával 2:0 (1:0) arányban győzött a Crisana ellen.

len, míg a Phoenix Sebesen 2:2 (2:1) arányban döntetlenül játszott a Surianul csapatával. A Victoria 2:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett Nagyszebenben.

(1:0) arányban a Solvay ellen, míg a Törökves Szatmáron 2:0 (1:0) arányban győzte le a tordai CFR csapatát.

Példálatlan eset a labdarugás történetében

Eltört a kapufa, főléharadt a Pereces-Ferencváros bajnoki mérkőzés

BUDAPEST. — A Magyar Nemzeti Bajnokság első osztályának vasárnapi fordulójában olyan eset történt, amely alig fordult elő eddig a labdarugás történetében. Perecesen játszották le a Pereces-Ferencváros mérkőzést...

kötelesek a csapatok lejátszani. A vasárnapi forduló meglepetése a Kispest 2:1 (1:0) arányú veresége a SzAC-Barátság csapatától.

37 pont, 2. Kispest 33 pont, 3. Vasas 31 pont, 4. Ferencváros 31 pont, 5. ETO 24 pont, 6. Szolnok 24 pont, 7. DVSC 22 pont, 8. Csepel 22 pont, 9. Szeged 22 pont, 10. MTK 21 pont, 11. Haladás 21 pont, 12. Pereces 20 pont, 13. SzAC-Barátság 19 pont, 14. ErSo 18 pont, 15. Dorog 15 pont, 16. Testvérisköz 3 pont.

A C-ligában a Haggibbor vezet

KOLOZSVAR. — A C-liga II. a tordai Sonametán ellen, a CFR 2:0 (1:0) arányban a besztercei CSSB ellen. Tordán a Cimentul 3:2

Helyszíni közvetítést ad a magyar rádió Groza miniszterelnökön budapesti megérkezéséről

BUDAPEST. — A budapesti rádió az április 30-án megnyitott Román-Magyar Hét keretében lezajló ünnepségeket közvetíteni fogja. Egyelőre a hét első három napjának közvetítését határozták meg.

(2:0) arányban győzte le a Spárta csapatát, míg a Minerul-Puterea-Haggibbor mérkőzés, előbbi viszálylása miatt elmaradt. A mérkőzés két pontját a Puterea-Haggibbor kapta meg.

zött a Locomotiva ellen, amelynek részéről Boczkó volt eredményes.

A Dohánygyár csapata barátságos mérkőzés keretében 4:2 (2:1) arányban győzött a Schull ellen.

Két ifjúsági válogatójellegű mérkőzést is játszottak le vasárnap a városi sporttelepen. A Vasas 1:0 (1:0) arányban győzött Bojtos góljával a Victoria ellen, míg az U-Dermata mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött.

A kerületi bajnokságok vasárnapi fordulójában a Dermata B csapata iskolajáték után 16:0 (9:0) arányban könnyen győzött a KKASE ellen. Góllövők: Both 9, Gáspár 2, Kontrol 2, Geczó, Kovács és Miklós öngól.

A Fermeto Kiss 2 és Kedves góljaival 3:1 (3:0) arányban győ-

Hintz Gáborné a kolozsvári kerületi törvívó nőbajnoka

KOLOZSVAR. — A kerületi ifjúsági tör- és kardvívó, továbbá a női törvívóbajnokságokat a BEAC vasárnap rendezte meg a Református Kollégium tornatermében. A női törvívásban első lett Hintz Gáborné (BEAC) 5 győzelemmel.

Vajna (BEAC) előtt. 3. Oppinkár (BEAC) 5 győzelemmel.

Az ifjúsági kardvívóversenyben első lett Vajna (BEAC) 5 győzelemmel, 2. Lázár 4 győzelemmel, 3. Urai (BEAC) 4 győzelemmel. Szerdán délután 6 órakor a szenior törvívóversenyekre, majd vasárnap délelőtt 9 órakor a kardvívó kerületi bajnokságok küzdelmeire kerül sor.

SPORTHÍRADÓ

VIDEKI C-LIGA EREDMÉNYEK: Nagybánya: Minaur-Tisza FC 4:1 (2:0). Szatmár: Sanitas-Victoria (Nagykároly) 2:0 (2:0). Zilah: FC Zilah-Carmen (Nagyvárad) 4:3 (2:1). Dicső-szentmárton: Stiela-Vitrometan

(Medgyes) 4:0 (1:0). Marosvásárhelyen a kerületi bajnokságot Mures-Hangya 4:4 (2:0). Nagybányán: Vasas-Minerul 3:0 (1:0). Törökves-FC Topitor 2:1 (2:0). Minaur II.—Tisza II 5:1 (5:1).

ADÁS-VETEL

VESEK varrógépeket, varrógépfejeket, varrógépalkak, varrógéptüket, ke-rekpárokat, kötőgépeket, alkatrészeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4927

ELADÓ ócsón rekvirá-lái bon személyautóról, 6 gumival. Bővebbet házfel-ügyelőnél, Bolyai-utca 4.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, álláskeresőknél 2000 lej. Cim a kiadóban és jelítség leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés 4000 lej szavankint.

BUTORÓZOTT szobát keres két diákélny, lehetőleg központban. „Természetben fizet” jelígre. 3421

ifjú Kiss Istvánné született Richter F. Irén április 20-án hossz-as szenvedés után elhunyt. Temetése április 23-án délután 4 órakor lesz a temető nagykaplóból.

Szabadnyelvi előadások órarendje Kedd, április 22. Délután 4.30—5.30 Benedek Marcell: A magyar irodalom a két világháború között.

„BÁLCESCU ATHENAEMUM” április 24-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel díszhangversenyt rendez a Diákház nagytermében.

Hirdetések felvétele az összes bel- és külföldi lapok részére eredeti kiadóhivatallal áron. A Monitorul Oficial hivatalos lap részére hirdetés-kelet, elfizetéseket határidőre vállalunk.

A Zenei Szakszervezet április 22-én, kedden este 8 órakor rendezi zászóava-ó ünnepélyét az „Akadémiai Kollégium” nagytermében.

Transzmisszió tengely 5.70 méter hosszú, háromcsapágyos eladó. Cim a kiadóban.